

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Департаменти (управління) освіти і науки
обласних, Київської міської державних
адміністрацій

Заклади післядипломної
педагогічної освіти

Деякі питання щодо створення
у 2019/2020 н. р. безпечного освітнього
середовища, формування в дітей та
учнівської молоді ціннісних життєвих навичок

Міністерство надсилає інформаційні матеріали щодо створення у
2019/2020 н. р. безпечного освітнього середовища, формування в дітей та
учнівської молоді ціннісних життєвих навичок.

Зміст листа просимо довести до відома керівників органів управління
освітою різного рівня, керівників та педагогічних працівників закладів освіти з
метою організації діяльності щодо захисту прав та інтересів дітей, врахування
при плануванні роботи з учнівськими колективами, беручи до уваги потенціал
закладу і залучаючи до освітнього процесу партнерів.

Додаток : на 11 арк.

Перший заступник Міністра

 Павло ХОБЗЕЙ

Березіна Н. О. 481-32-31
Корецька Л. В. 248-21-38

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
№1/9-414 від 27.06.2019

0775529773

Інформаційні матеріали щодо створення безпечного освітнього середовища, формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок у 2019/2020 н. р.

Завдання освітян робити все, аби сучасні діти могли навчатися без страху і насилля, отримувати ціннісні життєві навички, які відповідають світу що змінюється.

Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей», яка розглянута та затверджена Вченими Радами Інституту проблем виховання (протокол № 6 від 02 липня 2018 року) та Інституту модернізації змісту освіти (протокол № 7 від 26 вересня 2018 року) буде в нагоді педагогічним працівникам, класним керівникам, вихователям, адміністрації закладів освіти, щоб усвідомити сучасні виклики виховання та його головні засади, базові моральні цінності сучасного виховання, з обов'язковим урахуванням вікових особливостей учнів. Режим доступу : <https://ipv.org.ua/prohrama-nova-ukrainska-shkola/>

Конвенція ООН про права дитини (режим доступу https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021) вказує на те, що кожна дитина в усьому світі має право жити, рости і бути захищеною від усіх форм насилля.

Насильство над дітьми - це глобальна проблема, яке стала очевидною лише протягом останніх двадцяти років. Насильство над дітьми ставить під загрозу глобальний розвиток людства. Коли діти стають свідками або жертвами емоційного, сексуального чи фізичного насилля, це завдає шкоди їх здоров'ю, добробуту та майбутньому. Проблема насильства стосується не лише для окремих дітей або сімей, а є загрозою сталому розвитку суспільства в цілому.

Принцип запобігання та реагування на насилля, жорстоке поводження та експлуатацію дітей має бути ключовим у організації освітнього процесу закладів освіти.

Дані по Україні свідчать, що проблема насилля над дітьми лишається значною мірою недооціненою в країні. Деякі форми домашнього насильства приймаються як соціальна норма. Згідно зі звітом ЮНІСЕФ 2018 року, 42% батьків вважають, що емоційне насилля є допустимим задля навчання. Частка тих, хто допускає застосування фізичної сили до дитини у якості дисциплінарної міри, становить 14%. ЮНІСЕФ захищає права та інтереси дітей в 190 країнах світу, щоб перевести ці зобов'язання у практичні дії, прикладаючи особливі зусилля для досягнення найбільш вразливих дітей у всьому світі.

Більше інформації www.unicef.org/ukraine

МОН отримало від Представництва Дитячого фонду ООН в Україні в серні 2016 року [концептуальну записку «Безпечні школи в Україні»](#), у якій було запропоновано можливі компоненти програмного підходу до створення безпечних шкіл. Наслідком цього стало створення міжсекторальної і регіональних робочих груп з питань адаптації та пілотування концепції

«Безпечна школа» у пілотних закладах Донецької та Луганської області. На прохання МОН України ця група розробила концепцію «Безпечної і дружної до дитини школи», Представництво ЮНІСЕФ в Україні забезпечило ресурси для впровадження відповідного проекту у 10 пілотних навчальних закладах Донецької та Луганської області. [Листом № 1/9–204 від 04.04.2018 МОН України](#) затвердило план заходів щодо реалізації спільного проекту «Безпечна і дружня до дитини школа» протягом 2018-2019 рр.

В березні 2018 р. МОН залучило всесвітньо відомого оратора Ніка Вуйчича для проведення мотиваційних зустрічей з учителями та учнями та стимулювало початок діалогу про булінг. [Відеоматеріали про ці зустрічі розміщені у вільному доступі на сайті МОН, які можна використовувати в освітньому процесі з метою запобігання булінгу та формування суспільної свідомості неприйняття булінгу в міжособистісних стосунках.](#)

На сайті МОН розміщено створений для вільного доступу банк педагогічних технологій у рубриці [«Корисні посилання щодо теми антибулінгу»](#) для використання в профілактичній роботі в закладах освіти.

Відповідно до [наказу МОН від 9 січня 2019 року № 17](#), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12 березня 2019 р. за № 250/33221 **«Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти»** оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти здійснюється зокрема за напрямом «освітнє середовище закладу освіти», а саме:

- забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці;
- створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації.

19 січня 2019 року набув чинності [Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу \(цькуванню\)» від 18 грудня 2018 р. № 2657-VIII.](#)

МОН підготувало рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. № 2657-VIII ([лист МОН від 29.01.2019 № 1/19-881](#)).

На виконання цього Закону згідно з наказом МОН від 06 березня 2019 року № 310 було утворено робочу групу з розроблення проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації [Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу \(цькуванню\)» від 18 грудня 2018 р. № 2657-VIII.](#) Натепер робочою групою підготовлено проект наказу МОН **«Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти та порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти»** та подано на затвердження в установленому законодавством України порядку, а згодом буде скерований для реалізації органам управління освітою та закладам освіти.

Насильство над дітьми можна зупинити. Головною метою у закладі освіти є навчання дітей та дорослих безпечній взаємодії у освітньому

процесі, а також захист дітей від насильства та зловживань з боку однолітків та дорослих (батьків, опікунів або працівників закладів освіти).

Для побудови безпечного освітнього середовища у закладі освіти можна скористатися методичним посібником «Кодекс безпечного освітнього середовища», який передбачає навчання школярів, батьків, педагогічних працівників закладів освіти правилам безпечної поведінки особистості, формування навичок уникнення потенційних ризиків та небезпек, а також навичок подолання труднощів у власному житті.

Режим доступу:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/protidia-bulingu/21kbos.pdf>.

Однією із поширених форм насильства у дитячому середовищі є булінг. Що стає причиною булінгу в закладах освіти, як виявити, попередити та протидіяти цькуванню, а також правильно вирішувати конфлікти?

Відповіді на ці й інші питання можна знайти [в безкоштовному онлайн-курсі «Протидія та попередження булінгу \(цькуванню\) в закладах освіти»](#), який був створений за ініціативи Міністерства освіти і науки (з курсом можна ознайомитися за посиланням: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:MON+AB101+2019_T2/about).

Конфлікти між різними учасниками та учасницями освітнього процесу, проблеми цькування (булінгу) і насильства в шкільному середовищі найчастіше стають перепорою для формування у школярів таких цінностей як толерантність, повага, підтримка, порядність, гармонійне спілкування та співіснування у суспільстві.

Ситуативний аналіз, проведений ГО «Ла Страда-Україна» у 2017-2018 рр., показує, що у сучасних закладах освіти переважають міжособистісні конфлікти (прізвиська, нападки, піддражнювання, образи, осмикування тощо), а сторонами конфліктів є 48% дівчат та 52% хлопців.

В процесі реформування системи освіти, важливим кроком є побудова безпечного освітнього простору, зменшення рівня конфліктів між учасниками освітнього процесу шляхом впровадження відновних практик у освітній процес

Як показує досвід, **медіація** є ефективним інструментом відновного підходу, який поєднує цінності, принципи, практики і методи вирішення конфліктів. Саме ціннісний підхід став поштовхом до запровадження, за сприяння Міністерства освіти і науки України, ГО «Ла Страда-Україна» медіації та служб порозуміння в закладах освіти України.

Діяльність служб порозуміння сприяє реалізувати два суспільно значущі стратегічні завдання закладів освіти:

1). зменшення соціального напруження міжособистісних взаємин у шкільному колективі засобами медіації (посередництва);

2). формування навичок безконфліктного спілкування та навичок виходу з конфліктних ситуацій в усіх учасників освітнього процесу, виховати гідну особистість зі стійкими навичками ненасильницької поведінки та прагненням створювати мирні стратегії поведінки в суспільстві.

Учасники круглого столу, який відбувся у Міністерстві освіти і науки України 19 червня 2019 року, «Створення системи служб порозуміння для

впровадження медіації та вирішення конфліктів мирним шляхом в закладах освіти» рекомендують:

включати до програм підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації педагогічних працівників інститутів післядипломної педагогічної освіти навчальні курси, лекції та практичні заняття з питань медіації та вирішення конфліктів мирним шляхом, зокрема, програму освітньої діяльності та спецкурс курсів підвищення фахової кваліфікації педагогічних працівників з проблеми «Базові навички медіатора в навчальному закладі. Забезпечення участі жінок і дітей у розв'язанні конфліктів та миробудуванні», з метою підвищення рівня обізнаності керівників та педагогічних працівників закладів освіти щодо впровадження медіації та відновних практик як інструменту профілактики насильства та булінгу в дитячому та молодіжному середовищі, формування безпечного освітнього середовища;

впроваджувати в освітній процес закладів освіти гурток **«Вирішення конфліктів мирним шляхом. Базові навички медіації»** та факультатив **«Вирішую конфлікти та будує мир навколо себе»**.

Режим доступу

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednva/protidia-bulingu/1-komplekt-programmediatsiva.pdf>

використовувати відеоролик **«Вирішення конфліктів мирним шляхом. Медіація - ровесників і ровесниць»** та освітній електронний курс **«Вирішую конфлікти та будує мир навколо себе»**

Режим доступу:

<https://imzo.gov.ua/osvita/pozashkilna-osvita-ta-vihovna-robota/vihovna-robota-shvaleni-rukopisi/>.

розвивати медіацію-однолітків, створювати служби порозуміння (Створення системи служб порозуміння для впровадження медіації за принципом «рівний-рівному/рівна-рівній» та вирішення конфліктів мирним шляхом у закладах освіти).

Режим доступу:

https://la-strada.org.ua/ucp_mod_news_list_show_616.html

розвивати співробітництво із громадськими та міжнародними організаціями і фондами, широко використовувати досвід у впровадженні медіації та відновних практик;

проводити освітню роботу із батьками та законними представниками дітей з питань профілактики насильства, булінгу, формування ненасильницької моделі поведінки та вирішення конфліктів мирним шляхом.

Міністерство освіти і науки і надалі продовжуватиме роботу щодо створення безпечного освітнього середовища в закладах освіти, вільного від будь-яких проявів насильства, в тому числі булінгу. **23 травня 2019 року** відбулася **робоча зустріч «Міжнародні програми з попередження та протидії булінгу в закладах освіти»**, організованої спільно з Уповноваженим Президента України з прав дитини та за підтримки міжнародних партнерів, в якій взяли участь близько 40 експертів, зокрема Марія Херцог, голова та програмний директор Асоціації молоді, сім'ї та дитини у Будапешті, Угорщина, яка проводить дослідження з питань добробуту та захисту дітей, прав дитини, сімейних питань, вирішення конфліктів більше 30 років. В

результаті зустрічі зокрема було визначено ключові завдання (на 1 рік) з вибору та впровадження міжнародних програми з попередження та протидії булінгу в закладах освіти в Україні.

Особливої уваги педагогічних працівників потребує і така проблема, як домашнє насильство.

У 2019 році Національною поліцією України зареєстровано **566 385** заяв щодо випадків домашнього насильства. Із них 55 929 заяв подано дорослими, а 709 заяв подані особисто дітьми.

Нагадуємо, що з метою виконання законодавчих вимог **Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 7 грудня 2017 року № 2229**, Міністерство освіти і науки України надіслало департаментам (управлінням) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій, Інститутам післядипломної педагогічної освіти для використання у профілактичній освітній діяльності методичні рекомендації щодо формування у дітей та молоді нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки, небайдужого ставлення до постраждалих осіб, усвідомлення насильства як порушення прав людини, адресовані усім фахівцям, які працюють з дітьми та молоддю ([лист МОН від 18.05.2018 № 1/11-5480](#)).

Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v5480729-18>

З метою забезпечення комплексного інтегрованого підходу до протидії домашньому насильству та сприяння реалізації прав осіб, постраждалих від домашнього насильства, шляхом проведення превентивних заходів, ефективного реагування на факти домашнього насильства наказом МОН від 02.10.2018 № 1047 затверджено **Методичні рекомендації щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами.**

Режим доступу:

<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-viyavlennya-reaguvannya-na-vipadki-domashnogo-nasilstva-i-vzayemodiyi-pedagogichnih-pracivnikiv-iz-inshimi-organami-ta-sluzhbami>

Пропонуємо педагогічним працівникам скористатися матеріалами з питань запобігання та протидії домашньому насильству, який розміщений на офіційному сайті ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Режим доступу:

<https://drive.google.com/file/d/1kdBNPKwOfNWwoLNI5RaJlvfro7oazdUw/view>

Інтернет відіграє важливу роль в житті сучасної дитини. Глобальна мережа Інтернет – це необмежений ресурс, який може бути використаний як для навчання, так і для відпочинку та спілкування з друзями. Але Інтернет може бути небезпечним та становити певний ризик, особливо для дітей.

Для профілактичної роботи в нагоді може бути **шкільний урок «Інтимне селфі в Інтернеті – жарт чи небезпечний ризик?»** в якому акцентується увага на випадках підліткового секстингу та онлайн -грумінгу – сумні реальності для України де діти все частіше потрапляють у ситуації, коли їх фото безконтрольно розповсюджуються в Інтернеті.

Режим доступу: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2019/02/rozrobka->

shklnogo-vroky-na-temy-bezpeki-pdltkv-vd-seksyalnih-rizikv-v-merezh-internet.pdf

Рекомендуємо скористатися методикою «**Самоорганізований освітній простір (СООП)**», яка допомагає учнівській молоді організувати роботу в інформаційному потоці так, щоб отримати лише корисну для себе інформацію. Використання **СООП** в освітнього процесі допоможе учням сформувати навички інформаційної комунікації, навчатися працювати в команді, критично мислити, логічно обґрунтовувати свою позицію, розвивати лідерські якості тощо.

Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/osvita/pozashkilna-osvita-ta-vihovna-robota/vihovna-robota-shvaleni-rukopisi/>

Торгівля людьми є однією з найганебніших форм порушення основних прав і свобод людини, що суперечить міжнародним нормам та Конституції України. Проте це явище було і залишається актуальною проблемою для України.

За січень - травень 2019 року поліцією зареєстровано **5 кримінальних правопорушень за торгівлю, учинену відносно дітей (ст. 149 КК України)**, що може свідчити про те, що учасники освітнього процесу недостатньо обізнані з ризиками потрапляння у ситуації, пов'язані з цим негативним явищем.

З метою належного виконання статей 7, 9, 20, 21, 22, 23, 24 **Закону України «Про протидію торгівлі людьми» від 20 вересня 2011 року № 3739-І**, вважаємо за доцільне:

продовжувати включати до програм підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації педагогічних працівників інститутів післядипломної педагогічної освіти курси, лекції та практичні заняття з питань протидії торгівлі людьми, зокрема, використання електронного курсу «**Основи протидії торгівлі людьми**». Режим доступу: www.ctcourse.org.ua

створювати умови для розвитку особистості учня, його життєвих компетентностей шляхом впровадження виховної програми для учнів 7-10 класів з питань протидії торгівлі людьми «**Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція**» у формі проведення тематичних виховних годин (*16-19 годин навчального року для кожного класу*). Режим доступу:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovna-robota-ta-zahist-prav-ditini/osobista-gidnist-bezpeka-zhittva-gromadyanska-poziciya>

впроваджувати гуртки та факультативи для учнів 7 – 10 класів закладів загальної середньої освіти «**Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція**». Режим доступу:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovna-robota-ta-zahist-prav-ditini/protidiya-torgivli-lyudmi>

проводити інформаційні кампанії до 30 липня - Всесвітнього дня протидії торгівлі людьми; 18 жовтня - Європейського дня боротьби з торгівлею людьми; 2 грудня - Міжнародного дня за відміну рабства; 10 грудня – Міжнародного дня захисту прав людини;

розвивати співробітництво із громадськими та міжнародними організаціями і фондами;

налагодити освітню роботу із батьками та законними представниками дітей з питань профілактики торгівлі людьми;

поширювати серед учасників освітнього процесу інформацію про діяльність Кол-центру Міністерства соціальної політики України з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей за скороченими телефонними номерами: **1578** з питань протидії торгівлі людьми; **1588** з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей;

Національної безкоштовної гаряча лінія з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів Представництва Міжнародної організації з міграцій (МОМ) в Україні **0 800 505 501** (безкоштовно зі стаціонарних) **527** (безкоштовно з мобільних) www.527.org.ua

Національної дитячої «гарячої» лінії **0 800 500 225** або **116 111** (для дзвінків з мобільного) та Національної «гарячої» лінії з попередження насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації **0 800 500 335** або **116 123** (для дзвінків з мобільного) Громадської організації «Ла Страда-Україна».

Постійної уваги потребує питання **профілактики наркоманії** серед дітей та учнівської молоді. Державна установа «Центр психічного здоров'я і моніторингу наркотиків та алкоголю» Міністерства охорони здоров'я України оприлюднила **Національний звіт щодо наркотичної ситуації в Україні за 2018 рік** (за даними 2017 року).

Режим доступу:

<http://blog.ummeda.org.ua/%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D1%96%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B3-%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%BE%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97-%D1%82%D0%B0-%D0%B0%D0%BB%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D0%BD/>

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 6 лютого 2019 року № 56 затверджено План заходів на 2019-2020 роки з реалізації Стратегії державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року.

Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56-2019-%D1%80>).

Просимо в межах компетенції організувати виконання заходів, довести зміст цього Розпорядження до відома керівників органів управління освітою різного рівня та керівників закладів освіти, зокрема :

впроваджувати апробовані передовою міжнародною та вітчизняною практикою профілактичних стратегій формування життєвих навичок, розроблення нових і удосконалення чинних програм та методик розв'язання наркотичних і алкогольних проблем згідно з вимогами МОН до наукових, науково-методичних та освітніх видань;

забезпечувати підтримки розвитку системи позашкільної освіти;

формувати в дітей, учнівської та студентської молоді життєвих навичок, уміння протистояти ризикам і загрозам, пов'язаним з наркотиками;

здійснювати комплекс профілактичних заходів, спрямованих на підвищення психолого-педагогічної компетентності батьків, формування у

них свідомого відповідального ставлення до виконання обов'язків, пов'язаних з утриманням, вихованням та освітою дітей;

впроваджувати в програми підготовки та перепідготовки педагогічних працівників сучасні методики профілактичної роботи з подолання негативних проявів серед дітей, учнівської та студентської молоді;

створювати методики раннього виявлення дітей, які належать до груп ризику через їх незахищеність та інші чинники, що можуть призвести до початку вживання наркотиків (діти, батьки яких перебувають у трудовій еміграції за кордоном; діти із сімей з проблемами залежності; діти, що отримали психологічні травми внаслідок жорстокого поводження або сексуального насильства, безпритульні), сприяння захисту їх прав та недопущення соціального відторгнення тощо.

Зосереджуємо увагу, що профілактика правопорушень серед неповнолітніх потребує особливої уваги.

Згідно із інформацією Управління ювенальної превенції ДПД Національної поліції України у порівнянні із аналогічним періодом минулого року упродовж 5 місяців 2019 цього року дітьми скоєно на 16,2 % менше (з 2451 до 2055) кримінальних правопорушень, у тому числі на 17,4 % менше (з 1063 до 878) тяжких та особливо тяжких злочинів.

Разом з тим маємо негативну динаміку в порівнянні з минулим роком за видами злочинів: вимагання – у 17 разів (із 1 до 18); згвалтування – на 166,7 % (із 3 до 8); умисне тяжке тілесне ушкодження – на 40,0 % (із 13 до 24); злочини у сфері незаконного обігу наркотиків – на 5,3 % (із 76 до 80).

Спостерігається позитивна динаміка зменшення на 12,6 % (з 1846 до 1613) кількості дітей, які скоїли правопорушення.

Найбільше зросла кількість кримінальних правопорушень, що вчинені дітьми або за їх участю, на території Чернівецької на 92,0 % (із 25 до 48), Львівської на 29,3 % (із 75 до 97) та Миколаївської на 23,1 % (із 108 до 133) областей. Найбільш позитивна динаміка до зменшення кількості злочинів, учинених дітьми у Херсонській на 49,2 % (із 65 до 33), Чернігівській на 47,4 % (із 38 до 20) та Київській на 45,5 % (із 101 до 55) областях.

Збільшилася кількість дітей, які вчинили кримінальні правопорушення, на території Волинської на 75,0 % (із 20 до 35), Чернівецької на 34,4 % (із 32 до 43), Кіровоградської на 15,3 % (із 72 до 83) областей. Найбільш позитивна динаміка до зменшення кількості дітей, які вчинили злочини у Київській на 48,1 % (із 77 до 40), Херсонській на 41,7 % (із 36 до 21) та Полтавській на 40,7 % (із 86 до 51) областях.

Упродовж січня-травня 2019 року відносно дітей учинено на 13,2 % менше (із 2336 до 2028) кримінальних правопорушень.

Від кримінальних правопорушень потерпіло 575 дітей від тяжких та особливо тяжких злочинів.

Зареєстровано:

92 кримінальних правопорушення за розбещення неповнолітніх;

23 – за статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості;

32 – за згвалтування та 8 – за насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом.

Найбільше зросла кількість дітей, які потерпіли від кримінальних правопорушень у Чернівецькій на 50,0 % (з 28 до 42), Полтавській на 28,8 % (з 52 до 67) та Тернопільській на 24,4 % (з 45 до 56) областях. Найменше дітей потерпіло від злочинів у Київській на 61,8 % (з 178 до 68), Львівській на 47,5 % (200 до 105) та Харківській на 36,9 % (130 до 82) областях.

З початку 2019 року до територіальних підрозділів поліції надійшло 5795 (2018 рік - 4251) заяв та повідомлень щодо безвісного зникнення неповнолітніх.

Збільшилась кількість звернень у Івано-Франківській – на 229,2 (з 24 до 79), Харківській – на 104,5 % (з 199 до 407) та Чернігівській – на 91,7 % (з 48 до 92) областях. Зменшилась кількість звернень щодо розшуку дітей у Закарпатській на 29,7 % (з 111 до 78), Черкаській на 9,9 % (з 151 до 136) та Херсонській на 7,7 % (з 194 до 179) областях.

Упродовж доби по гарячих слідах розшукано 91,8 % (5319) дітей, що зменшує ризик учинення відносно дитини протиправних дій. З метою встановлення місцезнаходження 226 дітей заведено ОРС, тривають заходи по встановленню місцезнаходження 51 дитини (26 – з минулих років).

За фактами безвісного зникнення дітей відкрито 276 кримінальних проваджень за ознаками злочину, передбаченого ст. 115 КК України (Умисне вбивство). До органів державної влади надіслано 921 інформація для вжиття спільних із зацікавленими відомствами профілактично-виховних заходів. (Статистична інформація додається).

Протидія злочинності неповнолітніх полягає у проведенні вповноваженими суб'єктами системи заходів, спрямованих на усунення або нейтралізацію факторів, що викликають вчинення неповнолітніми злочинів. Беручи до уваги збільшення світлового часу доби, а також літні канікули, просимо уважно проаналізувати та сприяти організованій зайнятості підлітків у літній період, а також у позанавчальний час.

У 2019-2020 навчальному році в планах роботи закладів освіти радимо передбачити заходи щодо відзначення важливих пам'ятних та ювілейних дат.

Режим доступу:

<https://sites.google.com/site/sajtbibliotekaravinnikmarini/korisna-informacia/kalendar-znamennih-i-pam-atnih-dat-2015-rik-i-pivricca>

**СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЗА СІЧЕНЬ-ТРАВЕНЬ 2019 РОКУ**

ЗАРЕЄСТРОВАНО КРИМ.ПРАВОПОРУШЕНЬ, ВЧИНЕНИХ ДІТЬМИ ТА ЗА ЇХ УЧАСТЮ			
	2018 рік	2019 рік	Динаміка у %
Всього:	2451	2055	-16,2
тяжких та особливо тяжких	1063	878	-17,4
умисне вбивство (ст. 115 ККУ)	15	13	-13,3
умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 ККУ)	20	28	40,0
згвалтування (ст. 152 ККУ)	3	8	166,7
грабіж (ст. 186 ККУ)	203	200	-1,5
розбій (ст. 187 ККУ)	61	56	-8,2
шахрайство (ст. 190 ККУ)	62	24	-61,3
вимагання (ст. 189 ККУ)	1	18	у 17 раз
крадіжка (ст. 185 ККУ)	1493	1175	-21,3
	складають 57,2 % від загальної кількості		
хуліганство (ст. 296 ККУ)	52	45	-13,5
незаконний обіг наркотиків (ст. 307-309 ККУ)	76	80	5,3
ВИЯВЛЕНО Н/Л, ЯКІ ВЧИНИЛИ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ			
Всього:	1846	1613	-12,6
у стані алкогольного сп'яніння	36	3	-91,7
які раніше вчиняли злочини	262	223	-14,9
у т.ч. у яких судимість не знята і не погашена	89	79	-11,2
учнів шкіл, ліцеїв	699	601	-14,0
учнів ПТУ	441	362	-17,9
працевдатні, які не працюють і не навчаються	467	451	-3,4
СКОЄНО ЗЛОЧИНІВ СТОСОВНО ДІТЕЙ			
Всього:	2336	2028	-13,2
насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом (ст. 153 ККУ)	131	8	-93,9
статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості (ст. 155 ККУ)	51	23	-54,9
розбещення неповнолітніх (ст. 156 ККУ)	107	92	-14,0
втягнення у злочинну діяльність (ст. 304 ККУ)	118	70	-40,7
використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом (ст. 150-1 ККУ)	0	3	втричі
схиляння до вживання наркотичних засобів (ч. 2 ст. 315 ККУ)	0	2	удвічі
ПОТЕРПІЛО ДІТЕЙ ВІД КРИМ.ПРАВОПОРУШЕНЬ			
Всього:	2499	2145	-14,2
тяжких та особливо тяжких	703	575	-18,2
умисне убивство (ст. 115-118 ККУ)	47	51	8,5
згвалтування (ст. 152 ККУ)	27	32	18,5
умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 ККУ)	13	13	0,0
розбій (ст. 187 ККУ)	27	25	-7,4
грабіж (ст. 186 ККУ)	147	120	-18,4
торгівля людьми (ст. 149 ККУ)	5	5	0,0
Працівниками ЮП розкрито кримінальних правопорушень:	безпосередньо		за участю з ін. підрозділами
	1869 (2,2 %)		27756 (33,2 %)
АДМІНІСТРАТИВНА ПРАКТИКА			
Всього складено адміністративних протоколів:	33804	31087	-8,0

продаж пива алкогольних напоїв або тютюнових виробів н/л особі (ч. 2 ст. 156 КУпАП)	1255	1179	-6,1	
розпивання н/л алкогольних напоїв або поява в заборон. законом місцях у п'яному вигляді (ст. 178 КУпАП)	1335	1459	9,3	
доведення н/л до стану сп'яніння (ст. 180 КУпАП)	1225	1250	2,0	
невиконання батьками обов'язків щодо виховання дітей (ст. 184 КУпАП)	20183	14781	-26,8	
вчинення домашнього насильства (ст. 173-2 КУпАП)	924	1395	51,0	
з них	на дорослих	867	1360	56,9
	на неповнолітніх	57	35	-38,6
булінг (цькування) учасника освітнього процесу (ст. 173-4 КУпАП)	---	180	---	
ДОСТАВЛЕНО ДІТЕЙ ДО ОРГАНІВ ПОЛІЦІЇ				
Загальна кількість доставлених дітей:	2942	1810	-38,5	
доставлено за вчинення кримінальних і адміністративних правопорушень	2200	1498	-31,9	
доставлено до т/органів поліції дітей, які залишились без догляду, залишили місце прож.	1785	1699	-4,8	
з них	повторно	184	245	33,2
	вихованців навчально-виховних закладів	174	61	-64,9
РОЗШУК ДІТЕЙ				
станом на	04.06.18	27.05.19	%	
Зареєстровано заяв та повідомлень в ЖСО	4251	5795	36,3	
розшукано протягом доби без заведення справ	3789 (82,1%)	5319 (91,8%)	9,7	
залишилося в розшуку (поточний рік)	45	51 (22)	13,3	
ПРОФІЛАКТИЧНИЙ ОБЛІК ДІТЕЙ				
Усього дітей, які перебувають на обліку	3845	3624	-5,7	
учнів загальноосвітніх закладів	1622	1565	-3,5	
учнів професійно-технічних навчальних закладів	1644	1357	-17,5	
студентів, курсантів вищих навчальних закладів	77	70	-9,1	
проживають в школах-інтернатах та дит. будинках	87	69	-20,7	
які вчиняють насильство в сім'ї	81	53	-34,6	
які схильні до вчинення правопорушень	1057	1079	2,1	
звільнених з місць позбавлення волі	6	4	-33,3	
ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО				
Зареєстровано заяв та повідомлень пов'язаних з домашнім насильством	---	56638	---	
з них подані	дорослими	---	55929	---
	особисто дітьми	---	709	---
перебуває на обліках ЮП осіб, схильних до вчинення домашнього насильства	---	64	---	
кількість кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством	---	645	---	
виявлено н/л осіб, які вчинили крим. правопор.	---	4	---	
потерпіло н/л осіб, від крим. правопор.	---	44	---	
з них	малолітніх	---	26	---
	неповнолітніх	---	18	---